

Integrovaný regionálny operačný program 2014 -2020

Usmernenie RO pre IROP č. 15 k poskytnutiu dodatočného príspevku pre prioritné osi 1, 2, 4, 7

Verzia:	1
Počet príloh:	3
Určené pre:	Prijímateľov, Sprostredkovateľské orgány pre IROP a Riadiaci orgán pre IROP
Dátum účinnosti:	1.8.2022
Dátum vydania:	29.7.2022
Schválil:	Ing. Albert Németh generálny riaditeľ sekcie IROP

Úvod

V nadväznosti na aktuálnu situáciu spôsobenú pandémiou COVID-19 a prebiehajúci vojnový konflikt na Ukrajine, ktoré majú významný vplyv na navýšovanie cien tovarov, problémy s dodávkami rôznych tovarov, nedostatok pracovných síl a pod., boli v rámci novely zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) doplnené osobitné ustanovenia k poskytovaniu dodatočného príspevku zazmluvnených projektov v zmysle zachovania plynulosti čerpania finančných prostriedkov a presmerovania finančných prostriedkov na projekty podporujúce ciele Integrovaného regionálneho operačného programu.

Prijatím mechanizmu poskytnutia dodatočného príspevku sa na tejto úrovni vytvára možnosť reakcie na zvýšenie vstupov vo vzťahu k výdavkom projektov, ktoré by inak nebolo možné zrealizovať v schválenom rozsahu, t. j. nebolo by možné dosiahnuť ciele, ktoré boli projektom pridelené pri ich schválení a ktoré sú vyjadrené v uzavretej Zmluve o poskytnutí NFP. K poskytnutiu dodatočného príspevku dochádza v etape realizácie projektu, preto sa vždy viaže na existujúci projekt, ktorý sa realizuje podľa Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj ako „NFP“) a je komplementárny (dodatočný) k už zazmluvnenému nenávratnému finančnému príspevku.

Podmienky uplatnenia dodatočného príspevku vyplývajú zo zákona č. 198/2022 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z § 3 ods. 1 písm. a) 2 a § 25a Osobitné ustanovenia k poskytnutiu dodatočného príspevku, zo Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020, z Usmernenia č. 1/2022-U k finančnému riadeniu mechanizmu poskytnutia dodatočného príspevku, z Metodického výkladu CKO č. 11 k zákonu č. 198/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o VO“). Aby bolo možné poskytnúť dodatočný príspevok pre prijímateľa musia byť splnené zákonné požiadavky:

- a) **RO disponuje finančnými prostriedkami** určenými na poskytnutie dodatočného príspevku,
- b) **zvýšia sa celkové oprávnené výdavky** projektu, týkajúce sa hlavných aktivít projektu a bez úhrady ktorých **by nebolo možné dosiahnuť ciele projektu** podľa zmluvy,
- c) **sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu¹.**

Finančné prostriedky členského štátu určené na dodatočný príspevok nepredstavujú nenávratný finančný príspevok alebo podmienne vratný finančný príspevok, dotáciu ani príslušné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu k prostriedkom z rozpočtu EÚ, a preto nepodliehajú auditu zo strany orgánu auditu a auditu EK. Tieto finančné prostriedky sú prostriedkami EÚ a ide o prostriedky členského štátu, ktoré získal uplatnením čl. 25a ods. 1 a 1a nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

¹ Napríklad § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 343/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 357/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V zmysle tohto ustanovenia, SR pri vybraných prioritných osiach OP využíva 100 % financovanie z prostriedkov EÚ v rámci 7. a 8. účtovného roka. Využitím tohto mechanizmu vzniká prebytok prostriedkov EÚ, keďže EK prepláca ŽoP aj za prostriedky štátneho rozpočtu a vlastné zdroje prijímateľov (ďalej len „prebytok“).

Použitie dodatočného príspevku je podmienené rozhodnutím RO pre IROP o znížení celkovej alokácie Integrovaného regionálneho operačného programu na národnej úrovni o výšku prebytku.

Usmernenie sa **nevzťahuje** na ŽoNFP v rámci prioritnej osi 2 Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám (špecifický cieľ 2.1.2, 2.1.3 a 2.1.4), prioritnej osi č. 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch, prioritnej osi č. 5 Miestny rozvoj vedený komunitou a prioritnej osi 7 REACT-EÚ - špecifický cieľ 7.7, kde postupy mechanizmu poskytnutia dodatočného príspevku budú stanovené v osobitných dokumentoch RO pre IROP, resp. SO pre IROP MK SR a SO pre IROP MZ SR.

Právny nárok na poskytnutie dodatočného príspevku vzniká nadobudnutím účinnosti Dodatku k zmene zmluvy o poskytnutí NFP.

1. Postup výberu hodnotiacich kôl výziev pre poskytnutie dodatočného príspevku

1. Určenie kritérií pre výber hodnotiacich kôl výziev, v rámci ktorých sa bude aplikovať dodatočný príspevok.

Riadiaci orgán pre IROP na základe analýzy vývoja implementácie operačného programu, vývoja plnenia ukazovateľov a analýzy stavu finančných prostriedkov, ktoré bude možné použiť na poskytnutie dodatočného príspevku, stanovil na úrovni operačného programu kritériá pre výber prioritných výziev, v ktorých bude môcť uplatniť dodatočný príspevok pre už zazmluvnené projekty, ktoré spĺnia nižšie uvedené kritériá. Uvedené kritériá pre poskytnutie dodatočného príspevku boli vypracované a určené z dôvodu obmedzenej výšky alokácie prostriedkov v rámci operačného programu na podporu kompenzácie nárastu cien stavebných materiálov, pričom nie je možné podporiť všetky hodnotiace kolá výziev, ktorých sa krízový stav dotkol, ale **podpora sa zamerala na hodnotiace kolá v rámci výziev, ktoré spĺňajú nižšie uvedené kritériá:**

- a) **Hodnotiace kola výziev, ktoré boli uzavreté od 12.3.2020 do 30.4.2022.**
- b) **Hodnotiace kolá výziev, v ktorých priemerná investičná náročnosť na projekt (COV) presahuje sumu viac ako 250 000 €.**

Dodatočný príspevok možno poskytnúť iba vo vzťahu k tým projektom, u ktorých v čase poskytnutia dodatočného príspevku neexistujú pochybnosti o tom, že dosiahnu cieľ, pre ktorý boli schválené, realizujú sa riadne a nevykazujú žiadne známky fyzickej alebo funkčnej zmeny alebo inej okolnosti, ktoré by bránili v dosiahnutí cieľa projektu podľa zmluvy.

Dodatočným príspevkom je možné vykryť iba finančný nárast výšky vecne oprávneného výdavku a nie je možné rozširovať rozsah výdavkov podľa zmluvy ani dopĺňať nové aktivity nad rámec zmluvy. Dodatočný príspevok sa musí vzťahovať na nárast výšky výdavkov na hlavné aktivity projektu tak, ako

sú uvedené v prílohe č. 2 existujúcej Zmluvy o poskytnutí NFP (predmet podpory) a nesmie pokrývať podporné aktivity projektu. Poskytnutie dodatočného príspevku sa musí riadiť princípmi hospodárneho, efektívneho, účinného a účelného nakladania s verejnými prostriedkami. Konečná výška poskytnutého dodatočného príspevku musí zohľadňovať vykonané úspory na jednotlivých položkách existujúceho rozpočtu projektu, prípadné úpravy (prehodnotenie) rozpočtu projektu z hľadiska efektívnosti a účelnosti a musí na princípe hospodárnosti pokrývať skutočné zvýšenie výdavkov projektu, zohľadňujúc vstupy od dodávateľov projektu, zmenu všeobecne záväzných právnych predpisov a iné objektívne existujúce skutočnosti.

Poskytnutý dodatočný príspevok umožňuje zrealizovať projekt v schválenom rozsahu a dosiahnuť ciele projektu tak, ako boli tieto definované v zmluve aj pri zvýšení vstupov vo vzťahu k výdavkom projektu. **Dodatočný príspevok sa poskytuje v rovnakom pomere ako nenávratný finančný príspevok, tzn. prijímateľ je povinný zabezpečiť vlastné zdroje k dodatočnému príspevku v pomere určenom v existujúcej Zmluve o NFP.** Pri vysporiadaní finančných vzťahov sa dodatočný príspevok vracia rovnakým spôsobom ako nenávratný finančný príspevok.

Dodatočný príspevok je možné poskytnúť na projekt, ak zvýšenie dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom v projekte vyplýva z dohody zmluvných strán podľa zmeny zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom, ktorá je výsledkom verejného obstarávania/obstarávania, takáto dohoda môže predstavovať splnenie predpokladu uvedeného v § 25a ods. 1 písm. b) zákona o príspevku z EŠIF týkajúceho sa zvýšenia celkových oprávnených výdavkov projektu od nadobudnutia účinnosti takejto zmeny zmluvy.

2. *V rámci hodnotiaceho kola výziev, ktoré boli vybrané pre podporu poskytnutím dodatočného príspevku v rámci podpory IROP, musia podporené projekty spĺňať taktiež nasledujúce podmienky:*

- a) Navýšenie rozpočtu projektu hlavných aktivít (COV) za stavebné materiály bolo v rozmedzí do 20% vrátane v existujúcej Zmluve o NFP. Do rozmedzia navýšenia nesmú byť zahrnuté aktivity na podporné činnosti, ani doplnené nové aktivity nad rámec príslušnej Zmluvy o poskytnutí NFP.
- b) Prijímateľ v rámci implementácie vyčerpal celý poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške schváleného právoplatného vydaného Rozhodnutia o schválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok a to aj so započítaním vysporiadania nezrovnalosti súvisiacich s projektom.
- c) Prijímateľ predložil Žiadosti o povolenie vykonania zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP formou poskytnutia dodatočného príspevku. Poskytnutie dodatočného príspevku musí v plnej miere rešpektovať osobitné predpisy, najmä konkrétne obmedzenia a podmienky týkajúce sa možnosti zmeny zmluvy o dodávateľsko – odberateľských vzťahoch vo vzťahu k zvýšeniu ceny diela, ceny plnenia a podobne vyplývajúce zo zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj dodržanie ostatných zákonov a usmernení (napr. Všeobecné metodické usmernenie Úradu pre verejné obstarávanie k aplikácii § 18 ods. 1 písm. c) zákona c. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 16. 5. 2022). Prílohu bude tvoriť taktiež dokumentácia so zdôvodnením nárastu dodávateľských cien v zmysle „Metodického pokynu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 22/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri

projektoch opravy a údržby, pri výstavbe, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb a budov – zmena zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas jej trvania“.

2. Postup prípravy zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP k poskytnutiu dodatočného príspevku

1. Prijímateľ predloží na RO pre IROP/SO pre IROP Žiadosť o povolenie vykonania zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP formou poskytnutia dodatočného príspevku (Príloha č. 2 Usmernenia).
2. RO pre IROP/SO pre IROP na základe predloženej Žiadosti o povolenie vykonania zmeny zmluvy o poskytnutí NFP formou poskytnutia dodatočného príspevku posúdi navrhované zmeny (ide o významnejšiu zmenu, ktorá spočíva v inej zmene, ktorá je ako významnejšia zmena označená v Právnom dokumente). Mechanizmus poskytnutia dodatočného príspevku RO/SO uplatňuje výlučne v zmluvnom režime, ako zmluvná strana, nie ako správny orgán, v dôsledku čoho sa neuplatňujú ustanovenia zákona o príspevku z EŠIF, týkajúce sa konania o poskytnutí príspevku (s výnimkou § 16 ods. 5 až 7 zákona o príspevku z EŠIF).
3. Možnosť zmeny zmluvy o poskytnutí NFP, na základe predloženej žiadosti zo strany prijímateľa, bude posudzovaná aj na základe „Metodického pokynu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 22/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri projektoch opravy a údržby, pri výstavbe, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb a budov – zmena zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas jej trvania“ (ďalej len MP MDV SR“) <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27481/1>, ktoré nastali alebo môžu nastať, a ktoré vo výraznej miere ovplyvňujú dosiahnutie cieľov projektu tak, ako boli definované v zmluve. V prípade, ak sa nárast cien stavebných materiálov netýka položiek identifikovaných v MP MDV SR, je možné využiť iný spôsob preukázania a zdôvodnenia nárastu cien v zmysle zákona o VO (napr. znalecký posudok). **Položky nárastu cien stavebných materiálov v rámci MP MDV SR môžu byť RO pre IROP doplnené o ďalšie položky, a to o položky, ktoré sa v tomto metodickom usmernení nenachádzajú** a to formou doplnenia príloh usmernenia formou aktualizácie usmernenia RO pre IROP č. 15.
4. RO/SO pre IROP zabezpečí pri administratívnom procese posudzovania zmien, aby podmienky oprávnenosti pre dodatočný príspevok boli z hľadiska ich vecnej oprávnenosti zhodné s podmienkami oprávnenosti výdavkov pre nenávratný finančný príspevok. RO zároveň v rámci zmenového konania posúdi, či sú splnené podmienky na poskytnutie podľa § 25a zákona o príspevku z EŠIF, vrátane toho, či by bez poskytnutia dodatočného príspevku nebolo možné dosiahnuť ciele projektu.
5. Každá platba musí byť doplnená zdrojmi prijímateľa v pomere schválenom na projekt, tzn. prostriedky na spolufinancovanie sa preplácajú v rámci projektu na dodatočný príspevok s rovnakou mierou spolufinancovania zo strany prijímateľa, ako je stanovené v existujúcej Zmluve o poskytnutí NFP.

6. Výsledkom procesu zmenovej komisie príslušného projektu je písomný Dodatok k zmluve o poskytnutí NFP podľa prílohy č. 1 Dodatok k zmluve o poskytnutí NFP (poskytnutie dodatočného príspevku).
7. Po nadobudnutí účinnosti Dodatku k zmluve o poskytnutí NFP k poskytnutiu dodatočného príspevku nie je možné aplikovať zjednodušené vykazovanie výdavkov na dodatočné poskytnutý príspevok.
8. V rámci dodatočného finančného príspevku je možné využiť financovanie systémom predfinancovania a refundácie.
9. Dodatočný finančný príspevok bude zo strany RO/SO pre IROP overený administratívnou finančnou kontrolou, ktorej predmetom kontroly bude súlad finančnej operácie alebo jej časti len s určenými skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole, ktoré ustanovia osobitné predpisy.

Prílohy:

1. Vzor - Dodatok k zmluve o poskytnutí NFP (poskytnutie dodatočného príspevku)
2. Žiadosť o povolenie vykonania zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP formou poskytnutia dodatočného príspevku
3. Tabuľka hodnotiacich kôl výziev, ktoré splnili kritériá v rámci bodu 1.1. usmernenia